

Till Justitiedepartementet

Dnr JU 2024/00480

Helsingborgs stad, arbetsmarknadsnämndens yttrande över utkast till lagrådsremiss - Förbättrade levnads- villkor för utlänningar med tillfälligt skydd, dnr 00050/2024

Arbetsmarknadsförvaltningens bedömning

Arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på att förslagen i lagrådsremissen ger utökade möjligheter för den enskilde att delta i Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Förvaltningen bedömer att insatser och stöd som ges inom etableringsprogrammet har stor betydelse för den enskildes möjligheter att snabbare etableras på arbetsmarknaden. Förvaltningen bedömer vidare att det är viktigt att staten säkerställer att genomförandet av etableringsinsatser kommer i gång snabbt och har ett tydligt fokus på etablering på arbetsmarknaden.

Förvaltningen ser positivt på att målgruppen i samband med folkbokföring kommer ges tillgång till Komvux men vill understryka följande.

Det är svårt att uppskatta hur inflödet till Komvux kommer att utvecklas framöver. Ökade volymer till de rättighetslagstiftade kurserna medför ökade kostnader för kommunerna. Detta är också kopplat till hur många som beviljas ett uppehållstillstånd efter det tillfälliga skyddet och därmed väljer att permanent bygga ett liv i Sverige. Vid ökade volymer behöver den statliga ersättningen till kommunerna ses över.

Vidare bedömer förvaltningen att förslagen i lagrådsremissen inte är heltäckande och förutsätter ytterligare beslut. Förvaltningen bedömer att följande särskilt måste beaktas:

- Massflyktsdirektivet kan enligt nuvarande regelverk bara ge tillfälligt skydd som längst till den 4 mars 2025 och kan inte förlängas därefter. Det är oklart vad som kommer att gälla efter den 4 mars 2025. Förvaltningen bedömer att det är svårt att uttala sig om lagförslag när det är svårt att få en översikt över vad konsekvenserna av förslagen blir på längre sikt.

- För närvarande bor cirka en tredjedel skyddsökande med tillfälligt skydd i Helsingborg i kommunala boende. När en skyddsökande folkbokförs upphör denne att omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl., vilket också medför att kommunens ansvar för att ordna boende upphör och kommunen kommer därmed inte längre få statlig ersättning för att ordna boende för denna målgrupp. I nuläget är det oklart om denna målgrupp ska omfattas av anvisning enligt bosättningslagen. Förvaltningen bedömer att kommunen måste ges stabila planeringsförutsättningar varför kommunens ansvar för att ordna boende för målgruppen som redan bor i kommunala boenden måste klargöras skyndsamt.
- I avvaktan på en ny modell för kvalificering till socialförsäkringsförmånerna föreslås att personer som har ett giltigt uppehållstillstånd med tillfälligt skydd uttryckligen ska undantas från den bosättningsbaserade försäkringen. Detta innebär att skyddsökande som har uppnått åldern för ålderspension kommer enligt förslaget inte ha rätt till äldreförsörjningsstöd vilket bedöms medföra vissa ökade kostnader för ekonomiskt bistånd för denna målgrupp. Schablonersättningen för nyanlända är inte anpassad för denna målgrupp varför förvaltningen bedömer att den statliga finansieringsprincipen måste tillämpas fullt ut.
- Att målgruppen föreslås undantas från den bosättningsbaserade försäkringen innebär dessutom att målgruppen inte kommer ha rätt till barnbidrag eller bostadsbidrag vilket innebär att hushållets totala inkomst påverkas. Förvaltningen bedömer att detta kan medföra vissa ökade kostnader för ekonomiskt bistånd för de individer som inte kan tillgodose sina behov.

Förslagen i lagrådsremissen kan dessutom medföra vissa ökade kostnader för kommunerna för ekonomiskt bistånd för personer som är förhindrade att delta i etableringsinsatser.

Majoriteten av skyddsökande med tillfälligt skydd i Helsingborg bor i eget boende hos släktingar eller privatpersoner. Förvaltningen bedömer att det inte är osannolikt att en del av skyddsökande som bor i eget boende kommer att ha behov av hjälp med bostad i samband med folkbokföringen vilket kommer medföra ökade kostnader för kommunen för bland annat utredning och administration.

Maria Norrby
Arbetsmarknadsdirektör

Johanna Eriksson
Kvalitetschef

Jasmina Cacan
Strategisk utvecklare